

*Kuratorium
Oświaty
w Poznaniu*

**REGULAMIN
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU
HISTORYCZNEGO
DLA UCZNIÓW
DOTYCHCZASOWYCH GIMNAZJÓW
I KLAS DOTYCHCZASOWYCH GIMNAZJÓW
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

Dział I
PRZEBIEG POSZCZEGÓLNYCH ETAPÓW KONKURSU

Rozdział 1
INFORMACJE OGÓLNE

- §1. Organizatorem konkursu jest Wielkopolski Kurator Oświaty.
- §2. Wielkopolski Kurator Oświaty w zarządzeniu wydanym w danym roku szkolnym wyznacza pracowników wspomagających organizację i przebieg konkursów w województwie wielkopolskim oraz terminy przeprowadzania poszczególnych etapów konkursów.
- §3. Przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Konkursu Historycznego jest pani Anita Plumińska-Mieloch, nauczyciel historii w Szkole Podstawowej nr 3 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Luboniu, tel. 691706157, e-mail anita.mieloch@gmail.com
- §4. 1. Konkurs organizowany jest dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów zwanych dalej gimnazjami.
2. Konkurs składa się z 3 etapów:
1) szkolnego,
2) rejonowego,
3) wojewódzkiego.
- §5. Merytorycznie konkurs obejmuje wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego z historii na III etapie edukacyjnym (gimnazjum) poszerzone o zagadnienia szczegółowe opisane w § 47 i § 48 niniejszego regulaminu.
- §6. Na poszczególnych etapach konkursu uczniowie rozwiązują test konkursowy, który składa się z zadań otwartych i zamkniętych. Podczas rozwiązywania testu uczniowie mają prawo do korzystania z własnej lupy lub szkła powiększającego.
- §7. Udział uczniów w eliminacjach konkursowych jest dobrowolny. W przypadku gdy w szkole, do której uczeń uczęszcza, nie organizuje się etapu szkolnego konkursu, uczeń może do niego przystąpić w szkole wskazanej przez dyrektora szkoły.
- §8. Uczeń przystępujący do poszczególnych etapów konkursu zobowiązany jest do posiadania ważnej legitymacji szkolnej.
- §9. Organizacja konkursów uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych poprzez dostosowanie warunków przeprowadzenia konkursu do potrzeb ww. uczestników konkursu (dostosowanie nie może naruszać zasad samodzielnej pracy uczestnika konkursu). Warunkiem uwzględnienia tych potrzeb jest e-mailowe złożenie wniosku w terminie do 5 października 2017 r. i uzyskanie zgody przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §10. Podczas trwania konkursu uczeń pracuje samodzielnie, zachowuje spokój i nie zakłóca w żaden inny sposób przebiegu konkursu (nie opuszcza wyznaczonego mu w sali miejsca, nie porozumiewa się z innymi uczestnikami, nie wypowiada uwag i komentarzy, nie zadaje pytań dotyczących zadań konkursowych, nie korzysta z żadnych niedozwolonych materiałów, w tym kalkulatora i środków łączności, w tym telefonów komórkowych).
- §11. W szczególnych przypadkach uczeń może opuścić salę, w której rozwiązuje test konkursowy, w każdym czasie po poinformowaniu o swoim zamiarze komisji konkursowej i oddaniu pracy konkursowej przewodniczącemu komisji. Wydarzenie to zostaje odnotowane w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §12. Uczestnik konkursu, który ukończył pracę przed wyznaczonym czasem, pozostaje w sali na swoim miejscu.

- §13. W przypadku stwierdzenia przez komisję naruszenia przez ucznia zasad regulaminu konkursu przewodniczący Komisji Konkursowej przerywa jego pracę i nakazuje opuszczenie sali, co odnotowuje w protokole przeprowadzenia konkursu.
- §14. Za zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczniom/uczestnikom etapu szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego odpowiada dyrektor szkoły, do której uczęszcza uczeń (w drodze na konkurs, w czasie jego trwania i w drodze powrotnej do szkoły).
- §15. Nie przewiduje się dodatkowego postępowania konkursowego dla uczestników, którzy w wyznaczonym terminie nie przystąpią do danego etapu konkursu.
- §16. W pracach komisji etapu szkolnego, rejonowego i wojewódzkiego mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów wizytatorzy Kuratorium Oświaty w Poznaniu.
- §17. Dokumentacja związana z przebiegiem poszczególnych etapów konkursów, po ich zakończeniu jest porządkowana, zabezpieczana i przechowywana przez 5 lat w szkole - miejscu przeprowadzenia danego etapu lub w szkole wyznaczonej przez przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §18. Wielkopolski Kurator Oświaty wydaje laureatom i finalistom zaświadczenia zgodnie z § 5 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.)*.
- §19. Regulamin konkursu nie może ulegać zmianom po jego ogłoszeniu i opublikowaniu na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Poznaniu w danym roku szkolnym.
- §20. Arkusze z pytaniami konkursowymi z poszczególnych etapów konkursu zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w ciągu 7 dni roboczych od daty przeprowadzenia konkursu.
- §21. Wszelkie informacje na temat konkursów przedmiotowych organizowanych na terenie województwa wielkopolskiego, w szczególności zarządzenia Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w sprawach konkursów, miejsca przeprowadzania etapu rejonowego i wojewódzkiego oraz ostateczne wyniki etapu wojewódzkiego będą przekazywane zainteresowanym poprzez publikowanie ich na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty*.

Rozdział 2 **ETAP SZKOLNY**

- §22. Etap szkolny odbędzie się w **dniu 9 listopada 2017 roku (czwartek) o godz. 13.00** w szkołach, które zgłosiły do Kuratorium Oświaty w Poznaniu zamiar uczestnictwa w Konkursie **do 5 października 2017 r. poprzez wypełnienie formularza online**.
- §23. Za organizację i przeprowadzenie etapu szkolnego każdego z konkursów odpowiada dyrektor szkoły oraz powołana pisemnie przez niego Szkolna Komisja Konkursowa, w której skład wchodzi przewodniczący i co najmniej dwóch nauczycieli, w tym przynajmniej jeden o specjalności zgodnej z przedmiotem konkursu. W szczególnych przypadkach, jeżeli do konkursu przystępuje mniej niż 10 uczniów, dyrektor szkoły może powołać komisję 2-osobową.
- §24. Szkolna Komisja Konkursowa wykorzystuje arkusze z pytaniami konkursowymi przygotowane przez osobę wyznaczoną przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
- §25. Czas przeznaczony na rozwiązywanie zadań wynosi **90 minut**.

- §26. Do etapu rejonowego konkursu kwalifikuje się uczeń, który na etapie szkolnym otrzymał minimum **38 na 50** możliwych punktów.
- §27. 1. Do zadań dyrektora szkoły należy:
- 1) zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Historycznego dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2017/2018*,
 - 2) zgłoszenie szkoły do udziału w konkursie, nie później niż do **5 października 2017 roku** poprzez wypełnienie *formularza on-line*. **Adres dostępu do formularza zostanie wysłany na adresy e-mailowe szkół województwa wielkopolskiego (podane w SIO), na 7 dni wcześniej, tj. 28 września 2017 roku.**
 - 3) uzyskanie oświadczeń rodziców o akceptacji *Regulaminu Wojewódzkiego Konkursu Historycznego dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2017/2018* i wyrażeniu zgody na publikowanie danych osobowych dziecka (uczestnika konkursu) oraz jego wyników na poszczególnych etapach konkursów według wzoru stanowiącego **załącznik nr 1** (*oświadczenia należy przechowywać przez 5 lat w szkole - miejscu przeprowadzenia etapu szkolnego*),
 - 4) odebranie, **na dzień przed konkursem**, testu oraz schematu oceniania, przesyłanych drogą elektroniczną przez Kuratorium Oświaty w Poznaniu na adres e-mailowy szkoły, podany przez dyrektora w *formularzu on-line*,
 - 5) powielenie, zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów konkursowych z zachowaniem tajemnicy służbowej,
 - 6) pisemne określenie zadań przewodniczącego i członków Szkolnej Komisji Konkursowej, tj. opracowanie zasad kodowania prac etapu szkolnego, sprawdzenie i ocena wszystkich prac konkursowych zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu (każda praca powinna być czytelnie podpisana przez osobę sprawdzającą pracę), rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu, sposób przekazania prac uczniom dyrektorowi szkoły itd.
 - 7) przeprowadzenie konkursu zgodnie z *Regulaminem Wojewódzkiego Konkursu Historycznego dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów województwa wielkopolskiego w roku szkolnym 2017/2018*, w tym zapewnienie warunków samodzielnej, spokojnej pracy uczestnikom,
 - 8) ogłoszenie wyników etapu szkolnego konkursu w formie komunikatu, w wersji papierowej lub elektronicznej w ciągu 3 dni roboczych od daty przeprowadzenia etapu szkolnego konkursu w dostępny dla uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) sposób,
 - 9) wypełnienie protokołu on-line, w terminie do 7 dni od daty przeprowadzenia etapu szkolnego, a następnie wydrukowanie wygenerowanego na platformie protokołu. Dane osobowe uczniów wprowadzone do protokołu stanowią *Bazę Konkursową*. Adres dostępu do protokołu on-line zostanie wysłany na adresy e-mailowe szkół uczestniczących w konkursie wraz z testem etapu szkolnego. Wypełnione protokoły on-line po wyznaczonym terminie nie będą brane pod uwagę. Dyrektor szkoły przyjmuje odpowiedzialność za prawidłowość wprowadzonych danych osobowych ucznia do *Bazy Konkursowej*,
 - 10) gromadzenie, przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji konkursowej obejmującej: listy uczestników konkursu, powołanie Szkolnej Komisji

Konkursowej, prace konkursowe uczniów, protokół z prac Szkolnej Komisji Konkursowej i inne dokumenty.

Rozdział 3 **ETAP REJONOWY**

- §28. Etap rejonowy Wojewódzkiego Konkursu Historycznego odbędzie się w dniu **16 grudnia 2017 roku (sobota) o godz. 10.00.**
- §29. Etap rejonowy przygotowują i przeprowadzają zgodnie z harmonogramem Rejonowe Komisje Konkursowe powołane przez dyrektorów Delegatur w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile oraz dyrektora Wydziału Rozwoju Edukacji Kuratorium Oświaty w Poznaniu, którzy działają w imieniu Wielkopolskiego Kuratora Oświaty. Adresy szkół, w których będą przeprowadzane etapy rejonowe zostaną opublikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty* na 3 tygodnie przed terminem konkursu.
- §30. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut.**
- §31. Do etapu wojewódzkiego kwalifikuje się uczeń, który otrzymał na etapie rejonowym minimum **40 na 50** możliwych do zdobycia punktów.
- §32. 1. Do zadań przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej należy:
- 1) odebranie, na 1 dzień przed etapem rejonowym konkursu, testów wraz ze schematem oceniania, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu (Wydział Rozwoju Edukacji) lub właściwej terytorialnie Delegatury Kuratorium Oświaty w Poznaniu; zabezpieczenie i przechowywanie ww. materiałów,
 - 2) przeprowadzenie kodowania prac konkursowych uczestników,
 - 3) zapewnienie uczestnikom odpowiednich warunków pracy, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych w miejscu przeprowadzenia etapu rejonowego konkursu,
 - 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu; każda praca powinna być czytelnie podpisana przez członka Rejonowej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Rejonowej Komisji Konkursowej,
 - 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Rejonową Komisję Konkursową,
 - 6) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników etapu rejonowego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej*, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia etapu rejonowego, na adres e-mail: konkursy.g@ko.poznan.pl
 - 7) sporządzenie w formie pisemnej i elektronicznej protokołu z prac Rejonowej Komisji Konkursowej według wzoru stanowiącego **załącznik nr 2 i 2a.**
 - 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia etapu rejonowego protokołu z przebiegu etapu rejonowego: drogą elektroniczną na adres e-mailowy Kuratorium Oświaty konkursy.g@ko.poznan.pl oraz drogą pocztową na adres:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu);

- przesłane dokumenty powinny być należycie ostemplowane pieczęcią szkoły i podpisane przez wszystkich członków Rejonowej Komisji Konkursowej,
- 9) ogłoszenie wyników trzeciego dnia od daty przeprowadzenia etapu rejonowego konkursu w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczniów na stronie internetowej szkoły, w której odbył się etap rejonowy (lista uczniów powinna być zakodowana),
 - 10) przesłanie/przekazanie prac uczniów zakwalifikowanych do etapu wojewódzkiego, wraz z kopią protokołu z prac Rejonowej Komisji Konkursowej, do przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej w ciągu 7 dni od daty przeprowadzenia etapu rejonowego konkursu,
 - 11) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac uczniów niezakwalifikowanych do etapu wojewódzkiego wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której odbył się etap rejonowy konkursu.

Rozdział 4 ETAP WOJEWÓDZKI

- §33. Etap wojewódzki Wojewódzkiego Konkursu Historycznego odbędzie się w dniu **9 marca 2018 roku (piątek) o godz. 13.00**. Wykaz miejsc przeprowadzenia etapów wojewódzkich konkursów opublikowany zostanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Poznaniu w zakładce *Rodzice i uczniowie/Konkursy, olimpiady, projekty/Konkursy przedmiotowe organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty* na 3 tygodnie przed terminem konkursu.
- §34. Etap wojewódzki organizuje i przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa powołana przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
- §35. Przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Konkursu Historycznego dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów jest pani Anita Plumińska-Mieloch.
- §36. Czas przeznaczony na rozwiązanie zadań wynosi **90 minut**.
- §37. Wyniki konkursu ogłaszane są w formie komunikatu, w wersji elektronicznej, trzeciego dnia od daty przeprowadzenia etapu wojewódzkiego konkursu.
- §38. Finalistą konkursu zostaje uczestnik etapu wojewódzkiego, który otrzyma co najmniej 30% punktów, tj. 15 punktów.
- §39. Laureatem Wojewódzkiego Konkursu Historycznego zostaje uczestnik etapu wojewódzkiego, który otrzyma **minimum 42 na 50** możliwych do zdobycia punktów. W przypadku, gdy żaden uczestnik konkursu nie uzyska minimum 42 punktów, tytuł laureata otrzyma do 25% uczestników etapu wojewódzkiego z najwyższymi wynikami.
- §40. 1. Do zadań przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej należy:
- 1) odebranie, **na 1 dzień przed konkursem**, z Kuratorium Oświaty w Poznaniu testów wraz ze schematem oceniania, ich przechowanie i zabezpieczenie do dnia przeprowadzenia etapu wojewódzkiego konkursu,
 - 2) przeprowadzenie kodowania prac konkursowych uczestników,
 - 3) kierowanie pracami Wojewódzkiej Komisji Konkursowej; zapewnienie należytych warunków pracy dla uczestników, przestrzeganie ustalonych zasad organizacyjnych i regulaminowych,
 - 4) kierowanie pracami komisji w celu zapewnienia rzetelnej analizy i sprawiedliwej oceny prac konkursowych uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez autora testu, każda praca powinna być czytelnie

- podpisana przez członka Wojewódzkiej Komisji Konkursowej sprawdzającego pracę i przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
- 5) rozkodowanie prac po ich sprawdzeniu i ocenieniu przez Wojewódzką Komisję Konkursową,
 - 6) sporządzenie protokołu z przebiegu etapu wojewódzkiego wraz z wykazem laureatów i finalistów według wzoru stanowiącego **załącznik nr 3, 3a i 3b**,
 - 7) wprowadzenie do *Bazy Konkursowej* wyników etapu wojewódzkiego i przesłanie uzupełnionej *Bazy Konkursowej*, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia etapu wojewódzkiego, na adres e-mail:
konkursy.g@ko.poznan.pl
 - 8) przesłanie do Kuratorium Oświaty w Poznaniu, w ciągu 7 dni od dnia przeprowadzenia etapu wojewódzkiego protokołu z przebiegu etapu wojewódzkiego:
drogą elektroniczną na adres e-mailowy Kuratorium Oświaty w Poznaniu
konkursy.g@ko.poznan.pl
oraz drogą pocztową na adres:
Kuratorium Oświaty w Poznaniu
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań (z dopiskiem na kopercie wskazującym nazwę konkursu),
 - 9) ogłoszenie wyników, trzeciego dnia od daty przeprowadzenia etapu wojewódzkiego konkursu, w formie elektronicznej poprzez umieszczenie wykazu uczniów na stronie internetowej szkoły, w której odbył się etap wojewódzki (lista uczniów powinna być zakodowana),
 - 10) uporządkowanie, zabezpieczenie i przekazanie prac konkursowych wraz z kopią protokołu dyrektorowi szkoły, w której przeprowadzony został etap wojewódzki konkursu,
 - 11) rozpatrywanie, wraz z innymi członkami komisji, odwołań i zażaleń związanych z organizacją i przebiegiem etapów rejonowego i wojewódzkiego,
 - 12) niezwłoczne przekazanie protokołu z rozpatrzenia odwołań dotyczących przebiegu konkursu do Wojewódzkiego Koordynatora Konkursów.

Dział II TRYB ODWOŁAWCZY

- §41. 1. Odwołania dotyczące organizacji i przebiegu konkursu mogą składać rodzice (prawni opiekunowie) uczestników konkursu w ciągu 3 dni roboczych od daty ogłoszenia wyników konkursu:
- 1) po etapie szkolnym do przewodniczącego Szkolnej Komisji Konkursowej,
 - 2) po etapie rejonowym i wojewódzkim do przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej, na adres e-mail anita.mieloch@gmail.com
2. Odwołania muszą zawierać: imię i nazwisko osoby składającej pismo, adres (kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu) oraz dokładne dane uczestnika konkursu (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia, nazwa szkoły).
- §42. Odwołania wniesione z naruszeniem § 41 nie będą rozpatrywane.
- §43. Po niezwłocznym rozpatrzeniu odwołań przez Wojewódzką Komisję Konkursową, w skład której wchodzi przewodniczący i dwóch członków komisji, jej decyzja jest ostateczna.

- §44. Protokół z rozpatrywania wniesionych odwołań sporządza przewodniczący właściwej komisji wg wzoru stanowiącego **załącznik nr 4**. Protokół z rozpatrzenia odwołań po etapie szkolnym przekazuje się elektronicznie przewodniczącemu Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
- §45. Ostateczne decyzje w sprawach spornych nieobjętych regulaminem podejmuje przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.

DZIAŁ III WGLĄD DO PRAC

- §46. Na wniosek złożony do przewodniczącego Komisji Konkursowej przez rodziców (prawnych opiekunów) uczestników konkursu sprawdzona i oceniona praca może być udostępniona do jednokrotnego wglądu lub jednokrotnego wykonania fotografii, w ciągu 3 dni od ogłoszenia wyników (po okazaniu legitymacji przez ucznia i dowodu osobistego przez rodzica), przez przewodniczącego lub osobę przez niego wyznaczoną, po wcześniejszym umówieniu się z przewodniczącym Komisji Konkursowej. Prawo wglądu do pracy lub wykonania fotografii mają jedynie uczeń w obecności rodziców (opiekunów prawnych) lub rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. Czas wglądu do pracy określa przewodniczący lub osoba przez niego wyznaczona.

DZIAŁ IV ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANYCH NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH KONKURSU

Rozdział 1 ZAKRES WIEDZY

§47. **1. ETAP SZKOLNY**

- 1) Dzieje Polski i dzieje powszechne do 1795 r.
- 2) Znajomość źródeł – obrazy Jana Matejki, których tematyka nawiązuje do dziejów Polski do 1795 r.
- 3) Zagadnienia dodatkowe – rozszerzone: Polska pod rządami Jagiellonów, w tym interpretacja źródeł nawiązujących do okresu Polska pod Rządami Jagiellonów; rozszerzone o wymagania szczegółowe dla IV etapu edukacyjnego i podaną literaturę.

2. ETAP REJONOWY

- 1) Dzieje Polski i dzieje powszechne do 1795 r.
- 2) Zagadnienia dodatkowe obowiązujące na etapie szkolnym.
- 3) Znajomość źródeł – obrazy Jana Matejki, których tematyka nawiązuje do dziejów Polski do 1795 r.
- 4) Zagadnienie dodatkowe – rozszerzone: Epoka napoleońska; w tym interpretacja źródeł nawiązujących do okresu Epoki napoleońskiej; rozszerzone o wymagania szczegółowe dla IV etapu edukacyjnego i podaną literaturę.

3. ETAP WOJEWÓDZKI

- 1) Dzieje Polski i dzieje powszechne do 1918 r.

- 2) Zagadnienia dodatkowe obowiązujące na etapach szkolnym i rejonowym.
- 3) Znajomość źródeł – obrazy Jana Matejki, których tematyka nawiązuje do dziejów Polski do 1795 r.
- 4) Znajomość źródeł – obrazy Wojciecha Kossaka i Artura Grottgera nawiązujące do sytuacji na ziemiach polskich i życia Polaków na ziemiach polskich po Kongresie Wiedeńskim do wybuchu I wojny światowej.
- 5) Zagadnienie dodatkowe – rozszerzone: ziemie polskie i życie Polaków na ziemiach polskich po Kongresie Wiedeńskim do wybuchu I wojny, w tym interpretacja źródeł do zagadnienia Ziemie polskie i życie Polaków po Kongresie Wiedeńskim; rozszerzone o wymagania szczegółowe dla IV etapu edukacyjnego i podaną literaturę.

Rozdział 2 **ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI**

- §48.
1. Umiejętności ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego z historii dla III etapu edukacyjnego (gimnazjum).
 2. W odniesieniu do wymienionych w §47 zagadnień dodatkowych – rozszerzonych - umiejętności ujęte w podstawie programowej kształcenia ogólnego z historii dla IV etapu edukacyjnego (szkoła ponadgimnazjalna).
 3. Uczeń:
 - 1)dostrzega związki przyczynowo – skutkowe;
 - 2)zauważa związki między dziejami Polski i powszechnymi;
 - 3)interpretuje różnego rodzaju źródła historyczne. **Źródła wybrane do interpretacji mogą pochodzić spoza podręczników, ponieważ uczestnik interpretuje źródło na podstawie swojej wiedzy, odnoszącej się do danego zagadnienia, do którego nawiązuje źródło; nie ma obowiązku rozpoznać źródła.**
 4. Uczeń dodatkowo:
 - 1)na etapie szkolnym: charakteryzuje Polskę pod rządami Jagiellonów; interpretuje źródła odnoszące się do wydarzeń z tego okresu;
 - 2)na etapie rejonowym: charakteryzuje epokę napoleońską; interpretuje źródła odnoszące się do wydarzeń z tego okresu;
 - 3)na etapie wojewódzkim: charakteryzuje ziemie polskie i życie Polaków na ziemiach polskich po Kongresie Wiedeńskim do wybuchu I wojny światowej; interpretuje źródła odnoszące się do wydarzeń z tego okresu.

DZIAŁ V **WYKAZ LITERATURY PRZYGOTOWUJĄCEJ DO UDZIAŁU W KONKURSIE** **ORAZ STANOWIĄCEJ POMOC DLA NAUCZYCIELA I UCZNIA**

§49. I. WSZYSTKIE ETAPY

(w zakresie odpowiadającym zakresowi tematycznemu danego etapu, w tym zagadnieniu dodatkowemu – rozszerzonemu wymienionemu w § 47)

1. podręczniki do nauczania historii w gimnazjum, dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN; w tym e-podrecznik;

2. podręczniki do nauczania historii w szkołach ponadgimnazjalnych, dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN (w przypadku zagadnienia dodatkowego - rozszerzonego);
3. źródła zawarte w podręcznikach do nauczania historii w gimnazjum, w tym e-podręcznik i podręczniki do nauczania historii w szkołach ponadgimnazjalnych, dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN (w przypadku zagadnienia dodatkowego - rozszerzonego) dopuszczonych do użytku szkolnego przez MEN;
4. źródła spoza podręczników wybrane do interpretacji opartej na wiedzy uczestnika, wynikającej z opanowania treści szczegółowych podstawy programowej dla III etapu edukacyjnego (gimnazjum), dotyczącej danego zagadnienia oraz treści szczegółowych podstawy programowej dla IV etapu edukacyjnego (szkoła ponadgimnazjalna) w przypadku zagadnień dodatkowych - rozszerzonych;
5. Gall Anonim, *Kronika Polska*;
6. Obrazy Jana Matejki nawiązujące do historii Polski do 1795 r.;
7. Atlasy:
 - a) *Atlas historyczny. Gimnazjum*, wyd. WSiP, Warszawa 2005;
 - b) *Gimnazjum. Atlas historyczny od starożytności do współczesności*, wyd. Nowa Era, Warszawa 2009;
 - c) *Historyczny Atlas Polski*, wyd. Demart, Warszawa 2009.

II. DODATKOWA LITERATURA NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH

ETAP SZKOLNY

1. K. Baczkowski, *Wielka Historia Polski T. 3 (wydanie 10.tomowe), Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370–1506)*;

Dział IV; rozdziały:

Śmierć Jadwigi. Odnowienie Uniwersytetu Krakowskiego;

Dział V; rozdziały:

Kwestia następstwa tronu w Polsce i rozwój przywilejów szlacheckich.

Dział VII; rozdziały:

Zmiany społeczno-ustrojowe w XV wieku.

Dział IX; rozdziały:

*Opozycja stanów pruskich przeciw Zakonowi. Inkorporacja Prus do Polski;
Końcowy okres wojny i drugi pokój toruński.*

Dział XIII; rozdziały:

Przemiany ustrojowe za Jana Olbrachta;

Wykształcenie się modelu ustrojowego Rzeczypospolitej za Aleksandra Jagiellończyka.

2. S. Grzybowski, *Wielka Historia Polski*, T. 4 (wydanie 10. tomowe), *Dzieje Polski i Litwy (1506–1648)*;
Dział I; rozdziały:
Rozkwit polskiego renesansu;
Nowe drogi gospodarki;
Dynastyczny problem.

Dział II; rozdziały:
Spór o naprawę Rzeczypospolitej;
Sejmy egzekucyjne.
3. Obrazy Jana Matejki, których tematyka nawiązuje do historii Polski do 1795 r.

ETAP REJONOWY – literatura obowiązująca na etapie szkolnym i ponadto:

St. Grzybowski, *Wielka Historia Polski T.4.* (wydanie 10.tomowe *Dzieje Polski i Litwy (1506–1648)*)

Dział V.

Zygmunta droga do Polski

Regaliści

Rokosz Zebrzydowskiego

1. St. Grodziski, *Wielka Historia Polski. T. 5.* (wydanie 10.tomowe). *Rzeczpospolita w dobie złotej wolności (1648–1763)*

Dział I.

Pierwsza próba rozbioru Rzeczypospolitej

Program reform

Źródła rokoszu Lubomirskiego

Nieudana walka dworu z rokoszem Lubomirskiego

Abdykacja Jana Kazimierza

Dział II

Ostatnie lata świetności Rzeczypospolitej polsko-litewskiej

Z odsieczą pod Wiedeń

Bitwa wiedeńska

Liga Święta

ETAP WOJEWÓDZKI – literatura obowiązująca na etapie szkolnym i etapie rejonowym i ponadto:

1. M. Zgórnjak, *Wielka Historia Polski, T. 7., Polska w czasach walk o niepodległość (1815-1864)*;

Dział I; rozdziały:

Sytuacja gospodarcza w Królestwie Polskim. Rolnictwo i przemysł;

Polityka cara Aleksandra I w ostatnich latach panowania;

„ziemie zabrane” w latach 1815–1830;

Kultura polska w latach 1815–1830.

Dział II; rozdziały:

Znaczenie i skutki powstania listopadowego.

Dział IV; rozdział:

„ziemie zabrane”;

Powstanie 1846;

Ziemie polskie po powstaniu 1846 roku.

Dział V; rozdział:

Rewolucja na ziemiach polskich zaboru pruskiego,

Rok 1848 w zaborze austriackim,

Rok 1848 w zaborze rosyjskim.

Dział VI; rozdziały:

Lata „wiosny posewastopolskiej” w zaborze rosyjskim;

Zabór pruski;

Zabór austriacki;

Organizacje spiskowe i demonstracje patriotyczne.

Dział VII; rozdziały:

Noc styczniowa i jej skutki.

Ocena i skutki powstania styczniowego.

2. Obrazy Wojciecha Kossaka i Artura Grottgera, których tematyka nawiązuje do zagadnienia ziemie polskie i życie Polaków na ziemiach polskich po Kongresie Wiedeńskim.

*Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursu Historycznego*

Anita Plumińska-Mieloch